

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Boeren en Buren

Samen meten aan luchtkwaliteit

Marita Voogt

7 maart 2019

Aanleiding Boeren en Buren in Venray

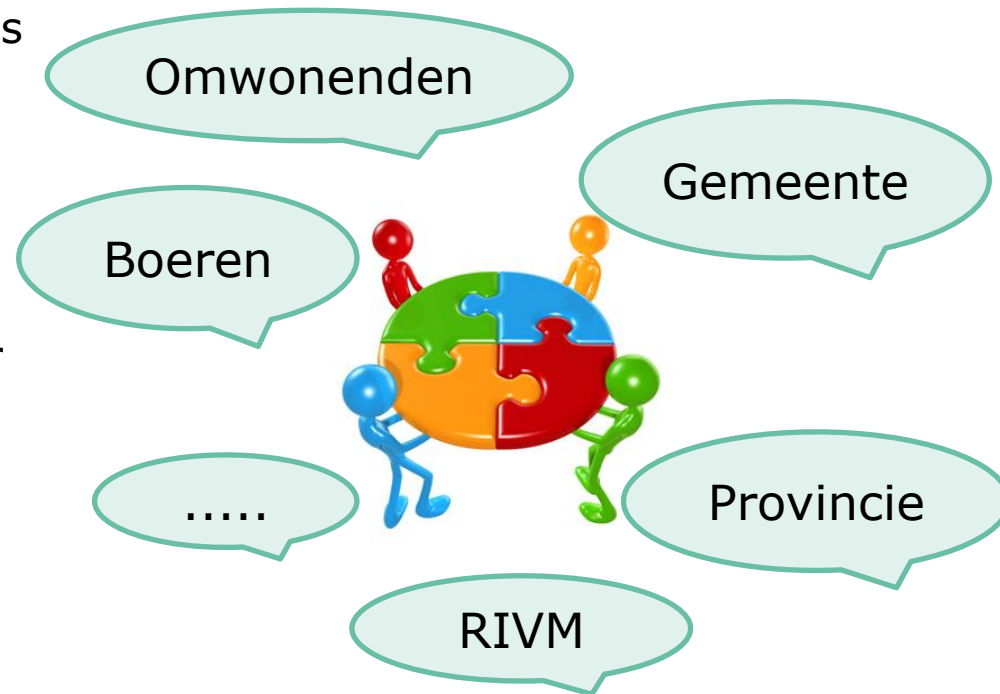
- Boeren willen inzicht in hun staluitstoot, in hoeverre de uitstoot bijdraagt aan concentraties in de omgeving en wat ze kunnen doen om het te verminderen.
- Omwonenden ervaren geurhinder en hebben zorgen over gezondheid. Zij willen inzicht in concentraties en lokale bronnen. Onlangs is de stichting Gezond Leefmilieu Venray (GLV) opgericht.
- Gemeente Venray: Visie Veehouderij → Beleid op basis van monitoring en samenwerking.
- Provincie Limburg wil mogelijkheden verkennen voor continue monitoring van stallen. Op termijn toewerken naar doelvoorschriften.
- RIVM monitort luchtkwaliteit op landelijk niveau. Nieuwe / goedkope meettechnologie maakt metingen op meer plaatsen en door anderen mogelijk. Zowel boeren als omwonenden vragen om ondersteuning bij zelf meten → Samen meten met RIVM als onafhankelijke partij.

**Gezamenlijk belang:
een duurzame en rendabele veehouderij in een gezonde leefomgeving**

Doel Boeren en Buren in Venray

1. Inzicht verkrijgen in de concentraties van luchtvervuilende stoffen en de bijdrage van bronnen daaraan
2. Onderzoeken in hoeverre het gezamenlijk meten van de luchtkwaliteit en ervaren geurhinder het vertrouwen tussen boeren, omwonenden en de lokale overheid kan vergroten en het gesprek over lokale oplossingen kan faciliteren.

Opgedane kennis en ervaring uitdragen naar andere regio's en partijen

Samen Meten

Samen **Meten**

Samen **Met**en

- Doel: Inzicht verkrijgen in de concentraties van luchtvervuilende stoffen en de bijdrage van bronnen daaraan
- Wat en hoe precies bepalen we samen met de deelnemers
- 5 locaties in gemeente Venray, 4 nabij veehouderij(en) – 1 nabij snelweg A73
- In de omgeving → bij meerdere onwonenden meten
- Boeren willen ook in de stal meten

Samen Meten

- **Fijn stof:** nieuwe sensortechnologie voor omgeving
- **Ammoniak:** nieuwe sensortechnologie voor de stal, passieve meetbuisjes voor de omgeving
- **Geur:** er zijn geen geschikte sensoren. Wel: rapporteren geurhinder ('geurapp'). Onderzoek naar meten geur gebeurt ook elders (o.a. WUR).
- **Stikstofdioxide:** nabij snelweg
-

Sensoren omgeving 'kalibreren' met behulp van officiële metingen RIVM

Samen Meten

Samen Meten

In hoeverre kan samen meten bijdragen aan meer onderling vertrouwen (tussen boeren, omwonenden en overheid) en het gesprek over lokale oplossingen?

Welke onderliggende mechanismen spelen hier een rol?

- Interviews, vragenlijsten
- Observaties tijdens gezamenlijke sessies
 - samen meten (meetplan, data delen, data-analyse, resultaten)
 - proces en beleid (gericht op lokale oplossingen)

Planning

- Start 7 maart 2019
- Project duurt 2 jaar
- Streven: proefmetingen starten voor de zomer 2019, vanaf oktober een jaar meten.

Bron: Gemeente Venray